Informacije o trajnostnosti in trajnostnih preferencah

Trajnostnost nas spremlja pri vsakodnevnem delovanju in je že dolgo del naše korporativne strategije, tudi na področju trajnostnih naložb. Od avgusta 2022 je treba temo trajnostnosti obravnavati tudi pri priporočanju produktov v okviru gospodarjenja s finančnimi instrumenti in investicijskem svetovanju.

V finančnem sektorju je tema trajnostnosti v ospredju že nekaj let. Pri tem ima pomembno vlogo tudi akcijski načrt EU za financiranje trajnostne rasti, ki je bil objavljen marca 2018. Eden od osrednjih ciljev tega akcijskega načrta EU je preusmeriti kapitalske tokove v trajnostne naložbe za doseganje trajnostne in vključujoče rasti.

Zasebne in trajnostne naložbe lahko podpirajo prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo. Tako kot so potrošniki pri vsakodnevnih nakupih na primer vse bolj pozorni na izvor in način pridelave živil, vlagatelji vse bolj pričakujejo, da bodo podjetja ugotavljala ekološke in socialne vplive svojih dejavnosti in o njih obveščala javnost ter zmanjševala negativne učinke, kolikor je to mogoče.

Trajnostnost pri svetovanju o vrednostnih papirjih

Za zasebne investitorje bo v prihodnje še bolj pregledno, kaj pravzaprav pomeni trajnostna naložba in kako lastne naložbe vplivajo na okolje in družbo. Merila ESG pomenijo E (***Environmental***) kot okolje, S (***Social***) kot socialna vprašanja in G (***Governance***) kot prakso dobrega korporativnega upravljanja. Ta merila so se uveljavila kot ocenjevalna merila za trajnostnost tudi v finančnem sektorju, saj dajejo več jasnosti in pregleda nad naložbenimi odločitvami.

Na poti k uresničevanju ciljev trajnostnosti smo kot banka v okviru presoje ustreznosti oz. posvetovalnega razgovora zavezani k ugotavljanju vaših želja oz. preferenc glede trajnostnosti in ugotavljanju, ali naj pri vaših naložbah upoštevamo vidik trajnostnosti. V vašem profilu vlagatelja tako zabeležimo, ali in v kolikšni meri so trajnostne preference za vas pomembne.

BKS Bank

Pojasnilo pojma: preference glede trajnostnosti[1]

Preference glede trajnostnosti pomenijo izbiro stranke ali potencialne stranke glede tega, ali in v kakšnem obsegu se naj v njeno naložbo vključi eden ali več finančnih instrumentov, ki upošteva:

a. okoljsko trajnostne naložbe v smislu Uredbe o taksonomiji - Taxonomy[2];
b. trajnostne naložbe v smislu Uredbe o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR[3];
c. trajnostne naložbe, ki upoštevajo glavne škodljive vplive na dejavnike trajnostnosti (PAI).

Kaj pomeni trajnostna naložba?

Če želite pri svoji naložbi upoštevati trajnostnost in navesti svoje trajnostne preference, je pomembno poznavanje pojma, kaj je trajnostna naložba glede na temeljne regulativne zahteve in kateri finančni instrumenti oz. produkti so za vas ustrezni.

Naložbe se štejejo za trajnostne, če podjetja, v katera se vlaga, prispevajo k doseganju okoljskega cilja.

Ti cilji so:

Varstvo podnebja
Preprečevanje ali zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, na primer z obnovljivimi viri energije, podnebno nevtralno mobilnostjo, tehnologijami za zmanjšanje CO_2.

Prilagajanje na podnebne spremembe
Gospodarska dejavnost, namenjena zmanjševanju ali preprečevanju škodljivih vplivov trenutnega ali prihodnjega podnebja ali tveganja škodljivih učinkov na samo dejavnost, ljudi, naravo ali sredstva.

Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov
Zaščita s pravilnim zbiranjem, čiščenjem in odstranjevanjem industrijskih odpadnih voda; izboljšanje dostopa do čiste pitne vode; varovanje, ohranjanje ali obnavljanje morskega okolja; izboljšanje upravljanja z vodo in učinkovitosti vodnih virov.

Prehod v krožno gospodarstvo
Prispevek k prehodu na podnebno nevtralno krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem nastajanja odpadkov, ponovno uporabo in recikliranjem.

---

[1] Člen 2 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1253.

[2] Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088.

[3] Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev.

Preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja okolja
Zaščita pred onesnaževanjem okolja, na primer s preprečevanjem nastajanja emisij, izboljšanjem kakovosti zraka, vode ali tal in odstranjevanjem odpadkov.

Zaščita in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov
Ohranjanje narave in naravnih habitatov, trajnostna raba in upravljanje zemljišč, trajnostno gospodarjenje z gozdovi.

Naložba je lahko trajnostna tudi, če gospodarska dejavnost, v katero se vlaga, prispeva k doseganju socialnih ciljev.

Ti so lahko:

- boj proti neenakosti in spodbujanje socialne kohezije;
- naložbe v človeški kapital;
- spodbujanje ekonomsko ali socialno ogroženih skupin prebivalstva, zaščita zaposlenih, izogibanje delu otrok itd.

Za razvrstitev med trajnostne naložbe je ključno, da noben drug od teh okoljskih ali socialnih ciljev ni bistveno ogrožen.

Poleg tega morajo trajnostno naravnana podjetja, v katera se vlaga, izvajati ukrepe dobrega korporativnega upravljanja, kot so vzpostavitev dobrih upravljavskih struktur, izpolnjevanje davčnih predpisov, ukrepi proti korupciji, zagotavljanje pravic delavcev itd. Naložba v gospodarsko dejavnost, ki izpolnjuje te zahteve, predstavlja trajnostno naložbo v smislu Uredbe o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR.

Poleg zgoraj naštetih meril obstajajo tudi strožja merila, ki jih je mogoče meriti s posebnimi kazalniki (npr. mejne vrednosti za emisije, odtis CO_2 in podobno). Preverja se tudi, ali se upoštevajo smernice OECD ali Združenih narodov glede poslovanja, človekovih pravic in pravic delavcev. Gospodarska dejavnost, ki izpolnjuje tudi te zahteve, predstavlja okoljsko trajnostno dejavnost v smislu Uredbe o taksonomiji - Taxonomy.

Opomba : Okoljsko trajnostne naložbe v skladu z Uredbo o taksonomiji – Taxonomy, so tudi trajnostne naložbe v skladu z Uredbo o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR. Obratno ne drži.

Trajnostni dejavniki – glavni škodljivi vplivi (PAI)

Druga metoda za ocenjevanje trajnostnosti naložb je upoštevanje obsega, v katerem naložba negativno vpliva na okoljske, socialne in korporativne dejavnike, spoštovanje človekovih pravic, boj proti korupciji itd. (skupaj imenovani trajnostni dejavniki).

Glavni škodljivi vplivi (PAI – *Principal Adverse Impact*) so informacije o škodljivih vplivih na dejavnike trajnostnosti, ki se upoštevajo v investicijskem procesu. Glavni škodljivi vplivi pokrivajo zelo različna področja, ki jih je mogoče količinsko opredeliti ali navesti in jih je treba upoštevati. Primera takih kazalnikov sta npr. odtis CO_2 ali razlika v plačilu med spoloma. Skupaj je navedenih 64 glavnih škodljivih vplivov, ki so razvrščeni v podnebne, okoljske, socialne in korporativne teme.

Trajnostne preference v vašem profilu vlagatelja

V vašem profilu vlagatelja z vprašanjem *»Ali želite vlagati v trajnostne finančne instrumente?«* zabeležimo, ali želite vlagati v trajnostne finančne instrumente, in še posebej, ali želite, da se trajnostnost upošteva pri investicijskem svetovanju.

Če na to vprašanje odgovorite pritrdilno, imate tudi možnost, da dodatno opredelite svoje trajnostne preference glede na zgoraj opisana merila in navedete eno ali več od naslednjih preferenc:

a) Naložba naj bo ekološko trajnostna, kar pomeni, da pomembno prispeva k uresničevanju enega ali več okoljskih ciljev (npr. varstvo podnebja ali prilagajanje podnebnim spremembam). Ta prispevek je mogoče meriti z jasnimi kazalniki in merili vrednotenja (v skladu z Uredbo o taksonomiji - Taxonomy).

   Tukaj lahko določite višino svoje preference kot *nizko, srednje* ali *visoko.**

b) Naložbe naj bi prispevale k doseganju enega ali več okoljskih in/ali socialnih ciljev (npr. energetska učinkovitost, zaščita zaposlenih, izogibanje delu otrok), merjeno glede na nekatere ključne kazalnike, kot je npr. odtis CO_2. Upoštevane so tudi prakse dobrega upravljanja (trajnostna naložba v skladu z Uredbo o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo - SFDR).

   Tukaj lahko določite višino svoje preference kot *nizko, srednje* ali *visoko.**

c) Trajnostne naložbe, ki upoštevajo glavne škodljive vplive. Naložba upošteva negativne vplive na trajnostne dejavnike (PAI). Ti so povzeti v naslednjih petih skupinah:

   - Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in onesnaženosti zraka
   - Spodbujanje biotske raznovrstnosti
   - Zmanjšanje onesnaževanja podtalnice in morja
   - Preprečevanje nastajanja odpadkom
   - Vpliv na socialna vprašanja in prakse dobrega korporativnega upravljanja

* Določitev minimalnega deleža trajnostnih naložb

Za določitev minimalnega deleža trajnostnih naložb, ki ga je mogoče izbrati v točki a) in b), BKS Bank četrtletno meri odstotek prodaje vseh podjetij v okviru opredeljenega indeksa trajnostnosti, ki je določen v Uredbi o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo – SFDR in Uredbi o taksonomiji – Taxonomy.

Ugotovljene vrednosti so razdeljene v tri kategorije (»nizko«, »srednje« in »visoko«) in so opredeljene v razponu odstotka prodaje po Uredbi o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo – SFDR in Uredbi o taksonomiji – Taxonomy. Podjetja z odstotkom prodaje pod 0,5 % so izključena iz trenutne klasifikacije razponov. Z dinamično določitvijo treh razponov je mogoče upoštevati trenutni razvoj na področju trajnostnih finančnih instrumentov.

Možno je, da finančni instrument z minimalnim 10-odstotnim deležem ekološko vzdržnih naložb že spada v kategorijo »visoko«, saj je trenutno eden najboljših produktov na tem področju.

Trenutna klasifikacija razponov

	Nizko	Srednje	Visoko
Delež trajnostnih naložb v skladu z Uredbo o taksonomiji – Taxonomy	0,50 %–4,12 %	4,13 %–16,69 %	16,70 %–100,00 %
Delež trajnostnih naložb v skladu z Uredbo o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo – SFDR	0,50 %–5,59 %	5,60 %–21,93 %	21,94 %–100,00 %

Pri vlaganju v trajnostne finančne instrumente se upošteva vsaj ena od vaših izbranih trajnostnih preferenc.

Opomba: Tudi v primeru, da niste izbrali nobenih preferenc glede trajnostnosti, vam lahko ponudimo trajnostne finančne instrumente oz. produkte. Ne glede na svoje preference lahko brez omejitev vlagate v trajnostne finančne instrumente.

Seveda imate tudi možnost, da kadarkoli prilagodite svoje trajnostne preference ali pa od njih odstopate. Če finančni instrument oz. produkt ne ustreza vašim trajnostnim preferencam in pride do sprememb ali odstopanj od njih, to za vas dokumentiramo v posvetovalnem razgovoru s posebno opombo.

Vaš svetovalec bo z veseljem odgovoril na vsa vaša vprašanja.